

MITTUNIVERSITETET

Avdelningen för utbildningsvetenskap

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), 90 hp, termin 1

Omtentamen i tema 1: *Skolans historia, organisation och värdegrund* 15 hp, lördagen den 13/12 2014

Tid: 09.00 – 13.00

Tillåtna hjälpmedel: Inga

Maxpoäng: 30

Betygsgränser:

A: 28 – 30 p

B: 25 – 27 p

C: 22 – 24 p

D: 19 – 21 p

E: 16 – 18 p

Fx: 14-15 p

F: 0 – 13 p

Skriv din kod högst upp på varje papper. Var noga med att numrera dina svar. Resultatet kommer att meddelas senast måndagen den 12/1.

Lycka till!

1. Återkommande (dvs. i flera av kapitlen) i boken *Lärare som ledare* av Berg et al används begreppet ”frirummet”. Vad avses med detta begrepp och hur kan det påverka arbetet i skolan? (3p)
2. I flera kapitel i boken *Lärare som ledare* behandlas begreppet kulturanalys. Gunnar Berg skriver t ex i kapitel 12 om begreppet länkat till det distribuerade ledarskapet i skolan. Hans slutsats är att ledarskap i skolan är en gemensam angelägenhet för rektorer och lärare. De inre processerna påverkas av skolkulturer vilket motiverar kulturanalyser. Förklara vad som avses med begreppet kulturanalys och beskriv översiktligt hur en sådan kan genomföras? (5p)
3. I slutet av sin bok *Värdegrunden – finns den?* skriver Orlenius om att den eventuella debatt som funnits kring värdegrundsfrågor i skolan har kretsat kring betydelsen av vetenskap och beprövad erfarenhet (essentialism), kulturarvets betydelse (perennialism), demokratisk fostran (progressivism) samt kritisk fostran och förändring (rekonstruktivism). Förklara och diskutera hur dessa olika perspektiv kan gestalta sig i skolans arbete med värdegrund. (7p)
4. I *Det ska ni veta!* redogör Göran Linde för forskningen kring ett antal faktorer av betydelse för hur formulerade läroplaner *transformeras*. Redogör för tre sådana faktorer och exemplifiera hur de kan få betydelse för vad som händer i klassrummet. (3p)

5. I *Utbildningsreformer och politisk styrning* beskriver Bo Lindensjö och Ulf P. Lundgren *jämlikhet* som ett stabilt mål för den svenska utbildningspolitiken under 1900-talet. Man menar däremot att flera olika *uppfattningar* om jämlikhet framträtt i den förda politiken. Vilka olika uppfattningar om jämlikhet har förekommit, och vad har var och en av dem haft för betydelse för hur målen för utbildningspolitiken uttolkats? (5p)
6. Den genomgripande reformering av det svenska skolväsendet som ledde fram till att den svenska grundskolan infördes för drygt 50 år sedan skildras i såväl *Utbildningsreformer och politisk styrning* av Lindensjö och Lundgren som i *Svensk utbildningshistoria* av Gunnar Richardsson.
- a) Vilka *orsaker* (i bemärkelsen förändringar i samhället) och *motiv* (i bemärkelsen vad man ville uppnå) till grundskolereformen kan skönjas?
- b) Välj ett av de motiv som du angett som svar på a), och diskutera hur detta motiv kan ha varit relaterat till de bakomliggande orsakerna. (7p)